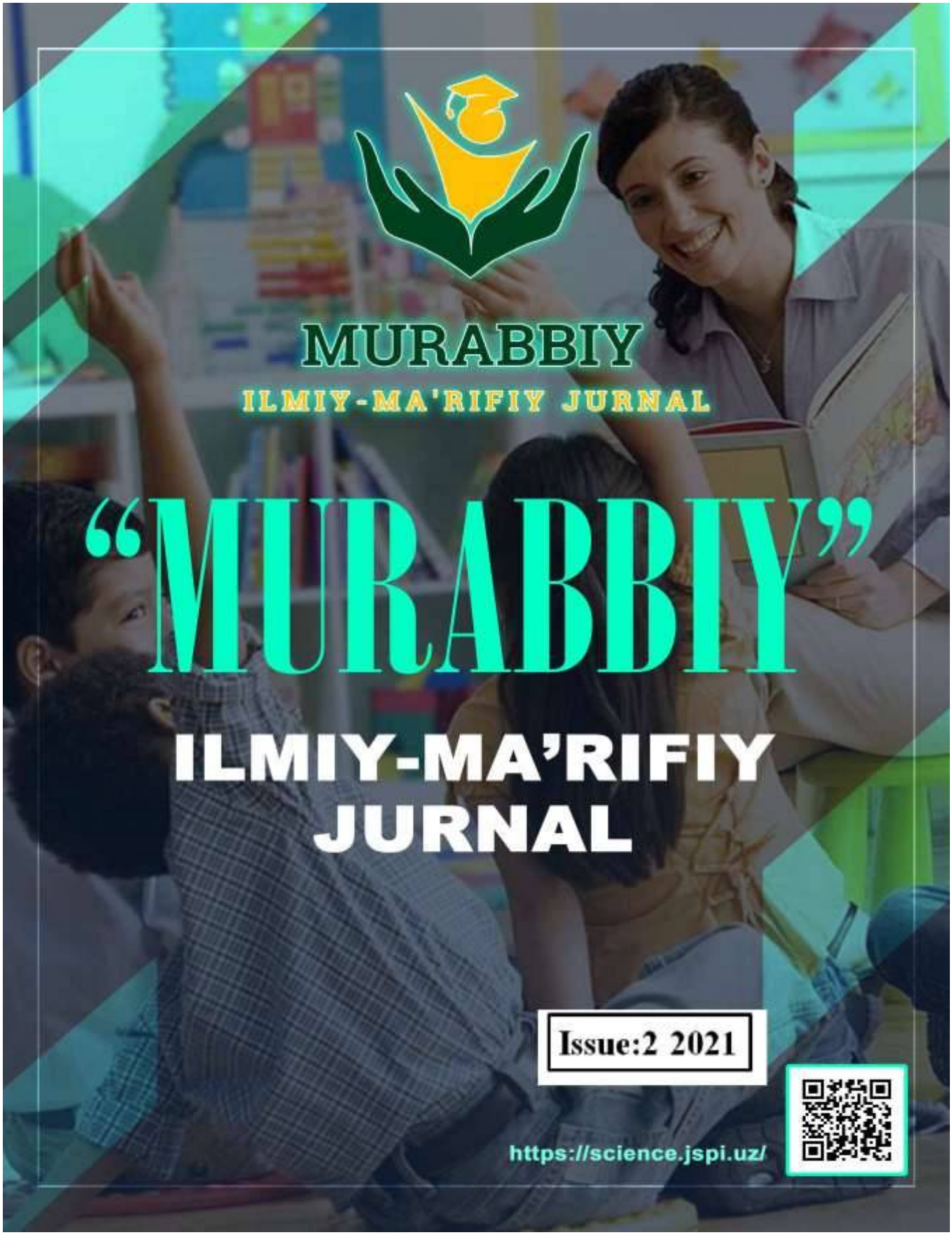
MURABBIY
ILMIY-MA'RIFIY JURNAL
“MURABBIY”
ILMIY-MA’RIFIY
JURNAL
Issue:2 2021
https://science.jspi.uz/

Chief Editor:

S.Nazarkasimov, Doctor of Philosophy (Ph.D) in Sociology, Vice-Rector of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Deputy Chief Editor:

A.Turaev, senior teacher of Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

Members of the editorial board:

Sh.S.Sharipov - Professor
B.M.Ochilova - Professor
D.Khodjimetova - assistant professor
A.Pardaev - assistant professor
M.N.Khoshimkhonov - assistant professor
A.I.Saidkasimov - assistant professor -
F.K.Akhmedov - assistant professor
B.E.Toshboev - assistant professor
I.N.Akhmedov - PhD
D.Salimova - PhD
N.N.Alimov - assistant professor
M.Saidov - Ph.D.
X.Maxammadiev - teacher

Editorial Representative:

Abrar Turaev
Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan
Phone: +998933091877
e-mail: ijtimoiy2017@mail.ru

ONLINE ELECTRONIC JOURNAL

“Murabbiy” ilmiy-ma’rifiy jurnali

"Mentor" scientific-educational journal

Научно-просветительский журнал "Наставник"

Indexed By:

Google Scholar

Published By:
https://science.jspi.uz/

Jizzakh State Pedagogical Institute, Uzbekistan

MUNDARIJA / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

№	MUALLIFLAR/ AUTHORS / АВТОРЫ	MAQOLA NOMI/ ARTICLE TITLE/ НАЗВАНИЕ СТАТЬИ	SAHIFALAR/ PAGES/ СТРАНИЦЫ
1	**Н.А.Шермухамедова**	Даврнинг руҳи ва таълим тизими ислоҳотларининг мутаносиблиги	**4-10**
2	**С.С.Агзамходжаева**	Аёл маънавияти – ҳаёт зийнати	**11-16**
3	**О.М.Ғайбуллаев**	Ёшларда диний бағрикенгликни шакллантиришнинг фалсафий моҳияти	**17-20**
4	**Г.М.Тўраева**	Юксак маънавият маьсулияти	**21-28**
5	**Ф.Б.Файзиева**	Ёшлар кибер ижтимоийлашуви амалий социологик тадқиқот объекти сифатида	**29-32**
6	**Ф.Маматқулов**	Шахс камолотида маънавиятнинг ўрни	**33-38**
7	**А.А.Қамбаров**	Ёшларни маънавий-ахлоқий таҳдидлардан ҳимоя қилишда диний ислоҳотлар масаласи	**39-42**
8	**С.Э.Ибрагимов**	Баркамол авлодни шакллантиришда гўзаллик тушунчасининг ахамияти	**43-47**
9	**И.М.Арзиматова**	Глобаллашувнинг ёшлар маънавий тарбиясига салбий таъсири	**48-51**
10	**G.X.To`rayeva**	Globallashuv sharoitida yoshlarda axborot istemoli madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish masalalari	**52-55**
11	**У.Б.Муҳаммадиев**	Маънавий-ахлоқий таҳдидларга қарши курашиш ўзликни англашдадир	**56-60**
12	**Н.Алиматова**	Глобаллашув шароитида ёшлар онгида миллий ғояни шакллантиришда интеллектуал қадриятларнинг роли	**61-65**
13	**S.A. Pilyak**	Analysis of the concept of identity in the context of cultural heritage interpretation	**66-71**
14	**Н.Тангиров**	Ижод жараёнининг фалсафий таҳлили	**72-75**
15	**М.Мамажонова**	Глобаллашув ва маънавий таҳдидларнинг моҳият-мазмуни	**76-78**
16	**Б. Б. Жалолов**	Зардуштийлик таълимоти манбалари таҳлилианализ источников учения зороатризма	**79-82**
17	**Ф.Абдусамадов**	Ёшлар тарбиясида ислом омили	**83-86**
18	**А.А.Абдурахмонов**	Давлат ва жамият бошқарувида ёшлар муаммоларини ҳал қилишнинг устувор йўналишлари	**87-91**
19	**M.Nabiyev**	Globallashuv sharoitida ijtimoiy-ma’naviy qadriyatlarga asoslangan mafkuraviy	**92-96**

		tarbiyaning ahamiyati	
20	**М.Маматмусаева**	Глобаллашув шароитида мафкуравий тарбиянинг ўрни: муаъммо ва ечимлар	**97-101**
21	**H.Davlatova**	Jizzax vohasi tojiklari: an’anaviy turmush tarzi va urf-odatlari	**102-108**
22	**З.Миркомилова**	Глобаллашув: манфаатлар ва зиддиятлар	**109-114**
23	**С.Музаффаров**	Миллий ахборот хавфсизлигини таъминлаш маънавий ҳаётнинг долзарб вазифаси	**115-118**
24	**С.Тоштемирова**	Глобаллашув шароитида маънавиятни шакллантиришда диний бағрикенгликнинг аҳамияти	**119-121**
25	**С.Каримов**	Шахснинг ҳаётий мақсадлари ва уларнинг ижтимоий аҳамияти	**122-124**
26	**А.Э.Зиётова, Э.А.Бозоров**	Глобаллашув шароитида маьнавий-ахлоқий таҳдидларга қарши курашда таълим-тарбия муассасаларининг вазифалари	**125-129**
27	**А.Ш.Эшмуҳаматов, Ж.Хушбақов**	Амир Темур салтанатининг вужудга келиши	**130-133**
28	**А.Пармонов**	Ёшлар ватанпарварлиги - хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш кафолати	**134-140**
29	**П.Қулматов**	Шах маънавиятини шакллантиришда ота-она масъулияти	**141-144**
30	**Ш.Ж.Хашимов, С.Х.Хашимова**	Маънавий глобаллашув, ахборотлашган жамият ва ёшлар тарбияси	**145-148**
31	**А.Холбоев**	Ёш авлодни юксак маънавиятли шахс қилиб тарбиялашнинг назарий – педагогик асослари	**149-154**

ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА МАЪНАВИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ

Тоштемирова Саодат Абдурашидовна - Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти “Тарих ва ижтимоий фанлар” кафедраси ўқитувчиси

Ватанимизнинг азалдан Шарқ ва Ғарбни боғловчи йўлларнинг муҳим қисмида жойлашганлиги унинг илм-фан, савдо-сотиқ, маданий алоқалар кенг йўлга қўйилган замин бўлишига асос бўлди. Бунинг ривожланишида қадимдан минталитетимизга хос бўлган ватанпарварлик, диний бағрикенглик, келажакка интилиш, ўзаро ҳурмат туйғулари асосий омиллардан бўлиб келган.

Ўзбекистон Республикаси президенти Ш.М.Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар билан бир қаторда, ёшлар масаласиги, диний бағрикенглик, ҳалқаро ҳавфсизлик масалаларига алоҳида эътибор бериб ўтди. Айниқса, бу ўринда Президентимиз ташаббуси билан “Маърифат ва диний бағрикенглик” резолюциясининг қабул қилиниши диққатга сазовордир. Бу резолюция дунё мамлакатларида тинчлик, осойишталик ва барқарорликнинг асоси бўлиб хизмат қилишини, ёшлар маънавиятидаги аҳамиятини раҳбаримизнинг **“Бу ҳужжатнинг асосий мақсади — барчанинг таълим олиш ҳуқуқини таъминлашга, саводсизлик ва жаҳолатга барҳам беришга кўмаклашишдан иборат. Ушбу резолюция бағрикенглик ва ўзаро ҳурматни қарор топтириш, диний эркинликни таъминлаш, эътиқод қилувчиларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш, уларнинг камситилишига йўл қўймасликка кўмаклашишга қаратилган”(1),** дея таъкидлаганларидан кўришимиз мумкин. Шунинг учун ҳам унафақат юртимизда, балки ҳалқаро жамоатчилик томонидан ҳам катта эътибор билан қабул қилинди.

Бугунги глобаллашув даврида, экстремизм, терроризм муаммоси авж олиб, турли дин ва эътиқод вакилларига нисбатан тоқатсиз, муросасиз муносабатлар кузатилаётган бир вақтда глобал таҳдидларга қарши курашишнинг самарали воситаси сифатида маърифат, диний бағрикенглик, таълим-тарбия масалаларини қўллаб –қувватлаш, маънавий муҳитни таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор бериш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Бу мақсад йўлидадини ва эътиқодий қарашлари турлича бўлган инсонлар ўртасида ўзаро ҳурмат, бир-бирини тушуниш қадриятларини, диний бағрикенгликни қўллаб-қувватлаш муҳим саналади.

Ҳуқуқий демократик давлатнинг ҳам устувор вазифаси бой тарихимизни, миллий-умуминсоний қадриятларимизни мусулмон оламига хос бўлган фазилатлар хусусиятларини, диннинг асл моҳиятини англаши учун зарур имкониятларни ташкил этишдан иборат.

Мустақиллигимиз шарофати билан асл тарихимиз, диний қадриятларимиз тикланди. Имом Бухорий, Исо Термизий, Хаким Ат-Термизий, Бурҳониддин Марғиноний, Маҳмуд Замахшарий, Баҳоуддин Нақшбандий, Хожа Аҳрор Валий, Муҳаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний,Абу Райҳон Беруний каби даҳоларимиз номи Ислом дини, айни вақтда жаҳон цивилизацияси тарихида ўчмас из қолдирган. Уларнинг бизга қолдирган ноёб дурдоналари қайта нашрдан чиқарилди ва бугунги кунда ёшларимизнинг ислом динини туб ва асл мохиятини англашида, муқаддас Қурьони каримдан кейинги ишончли ёзма манба бўлиб келмоқда.

Ислом қадриятлари ва маданиятини тўғри англаш ҳамда қабул қилиш, дунёнинг барча халқларига Ислом динининг ҳақиқий мазмун-моҳиятини етказиш мақсадида Самарқандда Имом Бухорий номидаги Халқаро илмий-тадқиқот маркази, Тошкент шахрида эса Ислом цивилизацияси маркази барпо этилди.Муҳтарам Президентимиз Ш.Мирзиёев таърифига кўра, “Имом Бухорий номидаги Ҳалқаро илмий тадқиқот марказининг асосий фаолияти дунё халқларига муқаддас Ислом динимизнинг бағрикенглик ва инсонпарварлик ғояларин тараннум этиш, унинг тинчлик ва барқарорлик, динлар ва миллатлараро тотувлик тамойилларига асосланган дин эканлигини кенг тарғиб қилиш, мусулмон мамлакатларининг бирдамлигини, умумий Ислом меросини асраб-авайлаш йўлида ҳамкорликни кучайтиришдан иборатдир”(2).

Ижтимоий институтлар томонидан хилма-хил шаклларда амалга ошириладиган ғоявий-тарбиявий, ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий ишлар мажмуини тўғри ташкил этилган бутун тарбия тизими қамраб олади. Бугунги кунда мамлакатимизда миллий ғоя руҳи билан йўғрилган ана шундай тарбия тизими яратилди. Уни доимий такомиллаштириб бориш ва давр даъватларига ҳозиржавоблигини таъминлаш эсаҳар биримиз асосий вазифамиз ҳисобланади. Зеро, Ўзбекистон Республикаси биринчи Президенти И.А.Каримов таъкидлаганларидек, “Миллат бор экан, миллий давлат бор экан, унинг мустақиллиги ва эркинлигига, анъана ва урф-одатларига таҳдид соладиган, уни ўз таъсирига олиш, унинг устидан ҳукмронлик қилиш, унинг бойликларидан ўз манфаати йўлида фойдаланишга қаратилган интилиш ва ҳаракатлар доимий хавф сифатида сақланиб қолиши муқаррар”(3).Бу мақсад йўлида юртимизда самарали усулларини татбиқ этган ҳолда жамиятнинг энг

кучли ва нозик бўғини ҳисобланган ёшлар таълим-тарбиясини, маънавиятини янада ривожлантириш масалаларига тоборо катта аҳамият берилмоқда. Шуни жиддий ҳис этган ҳар бир ёш авлод ўз мустақил соғлом фикрига, кучли илмий дунёқарашига, фидоийлик, ватанпарварлик, диний бағрикенглик каби фазилатларга эга бўлсагина, глобаллашув жараёнининг зарарли ғоялари, мафкуравий ҳуружлар, таҳдидлар қаршида мағлуб бўлмайди.

Диний бағрикенглик турли динларга эътиқод қилувчи дин вакилларининг ўзаро ҳамжиҳат, тинч-тотув, ҳурматга асосланган муносабатида, жамиятнинг тараққий этишидаги асосий омиллардан бири эканлигини исботлаб келмоқда. Бугунги кунда ҳалқаро ҳамжамият томонидан ҳам дунёда тинчликни таъминлаш, низо ва таҳдидларни олдини олиш, ёшларни ватан олдида комил инсон бўлиб етишиш, муросасизликнинг ҳар қандай таҳдидларини олдини олишда бу омил муҳим ўринга эга эканлиги тан олинмоқда.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 19 сентябрь куни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги нутқидан.
2. Мирзиёв Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.: “Ўзбекистон”, 2017.
3. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Т.: “Ўзбекистон”, 2000.